

Bistey András

EGY AMATŐR MUZEOLÓGUS: BISTEY LÁSZLÓ

Idősebb Bistey Rezsőt 1918-ban helyezték Jászapátira állomásfőnökné. Előtte azonban, a vasútnál szokásos módon több helyen is élt a család. Bár Jászapátira közvetlenül Sátoraljaújhelyről érkezett, hosszabb időt töltött a ma Szlovákiához tartozó Feleden. Az öt gyermek közül négy ott született, közöttük harmadikként 1907-ben Bistey László.

A család viszonylag hamar megtalálta a helyét Apáti társadalmában. Idősebb Bistey Rezső, akit a beosztottjai még közel két évtizeddel a nyugdíjazása után is szeretettel csak „főnök úr”-ként emlegettek, jó humorú, társaságkedvelő ember volt, felesége szintén részt vett a helyi társadalmi eseményeken, szervezetekben, így hamar sok ismerősre tették szert, és befogadta őket a község.

Bistey László apjához hasonlóan közvetlen, barátkozó természetű ember volt. A 30-as évektől kezdve jegyzőként dolgozott Jászapátin, majd a tanácsrendszer kialakulása után a helyi ingatlanközvetítő irodát vezette.

Már fiatal korától kezdve élt benne a gyűjtőszenvedély. Gyűjtött bélyeget, régi pénzerméket, de dohányárakat is. Cigaretta-, pipadohány- és pipagyűjteménye jelentős értéket képviselt, de egészen ritka tárgyai is voltak, például burnótszelencéje, amelyben ki tudja, mikori időkből származó, pácolt, szárított és porrá őrölt, orron át felszippantható dohánypor, más néven tubák is volt.

Amikor Jászapátin fölmerült egy helytörténeti gyűjtemény, kisebb múzeum létrehozásának gondolata, lelkesen támogatta az ötletet. Ingatlanközvetítői munkája nagy lehetőségeket tárt föl előtte ezen a területen, hiszen a régi házak állapotának felmérése közben a padlásokon rengeteg régi holmit látott, amelyeket a tulajdonosok szívesen odaadtak neki, illetve az ő közvetítésével a múzeumnak. Mivel pedig nemcsak Jászapáti, hanem több környező község is a munkaterületéhez tartozott, igazi kincsesbánya tárult föl előtte.

Gyűjtőmunkájával sok, pusztulásra ítélt régi tárgyat mentett meg, olyan tárgyakat, amelyek a 19. század és a 20. század első felének népeletéről adta hírt.

Gyakran lehetett látni, amint az állomásról jövet, egy-egy régi szénagyűjtő fagereblyével, köpülővel, rokkával vagy valamilyen más munkaeszközzel vagy a háztartásokban használatos tárggyal ment végig a főutcán.

Ezeknek a tárgyaknak a java része az alakuló helytörténeti múzeumba került.

Nyugdíjba menetele után ilyen jellegű gyűjtési lehetőségei megcsappantak, de szinte 1991-ben bekövetkezett haláláig, a múzeumot továbbra is féltő gonddal támogatta, amivel tudta, és érdeklődéssel követte fejlődését, gazdagodását.

Régi tapasztalat, hogy a betelepültek, jászsági szóhasználattal a „gyüttmentek” gyakran lelkesebb lokálpatriótákká válnak a helyieknél, akik számára természetes, hogy egy-egy település lakói, így nem mindig érzik szükségét annak, hogy kötődéseiket valamilyen módon kinyilvánítsák. Bistey László tizenegy évesen került Jászapátira, és lelkes, tevékeny lokálpatriótává vált, saját példájával igazolva, amit a néprajztudósok is megállapítottak, a Jászság különleges asszimiláló erejét.